C/2025/3473

2025.7.16.

A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása a következő többéves pénzügyi keretről

(46. cikk (3) bekezdés b) pont)

(C/2025/3473)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB)

Az EU hosszú távú költségvetése: válaszút előtt

1. üdvözli, hogy az Európai Bizottság célzottabb, nagyobb mértékben szakpolitikai alapú, egyszerűbb és rugalmasabb, nagyobb hatást kifejtő költségvetést akar kialakítani, amint azt *A következő többéves pénzügyi kerethez vezető út* című közlemény felvázolta, valamint üdvözli az egész EU-ra kiterjedő nyilvános konzultáció elindítását;

2. rámutat arra, hogy számos közelmúltbeli jelentés (Letta, Draghi, Niinistö) hangsúlyozta, hogy az EU **hatalmas beruházási hiánnyal küzd fokozódó ambícióinak megvalósítása terén**, a polgári és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciától, a biztonságtól, a védelemtől és a katonai készültségtől/készenléttől egészen a versenyképesség helyreállításának, valamint a zöld és digitális célkitűzések megvalósításának szükségességéig; hangsúlyozza, hogy a régiók és városok tudatában vannak annak, hogy döntő szerepet játszanak a versenyképes EU politikai céljainak megvalósításában;

3. határozottan kijelenti, hogy az új prioritásoknak új finanszírozást kell jelenteniük, hiszen a kohéziós politika szükségletei, amelyeket a jelenlegi európai programokból finanszíroznak, továbbra is fennállnak és prioritást kell élvezniük, ezért arra kéri **az EU-t, hogy sürgősen biztosítson elegendő pénzügyi eszközt** ahhoz, hogy a kihívásokkal teli geopolitikai környezetben teljesíteni tudja rendkívül fontos új célkitűzéseit anélkül, hogy veszélybe sodorná régóta fennálló prioritásait és a Szerződés célkitűzéseit;

4. úgy véli, hogy az uniós költségvetést egyre inkább **a saját forrásokra vonatkozó ütemtervben** ([1]) **meghatározott új finanszírozási forrásokkal** kell finanszírozni; sürgeti a Tanácsot, hogy további késedelem nélkül jusson megállapodásra az Európai Bizottság által előterjesztett javaslatcsomagról;

5. további rendkívüli erőfeszítésekre szólít fel az uniós közkiadások kiigazítása érdekében. Az európaiaknak egyértelműen azt kell látniuk, hogy erőforrásaikkal a lehető leghatékonyabban gazdálkodnak, és hogy az uniós intézmények takarékosak és hatékonyak. Ezért mielőtt nyíltan tárgyalnának a bevételek növelésére szolgáló új kiegészítő forrásokról, bizonyítani kell, hogy az intézmények takarékosak;

A helyi és regionális önkormányzatokkal mint stratégiai partnerekkel közösen kidolgozott, 2027 utáni többéves pénzügyi keret

6. hangsúlyozza, hogy a 2027 utáni többéves pénzügyi keretnek tükröznie kell **az aktív szubszidiaritás elvét, és figyelembe kell vennie a minőségi jogalkotást**; úgy véli, hogy ez egy **új bizalmi kultúra** kifejeződése lehet, amelyben a helyi és regionális önkormányzatokat megbízható és nélkülözhetetlen partnereknek tekintik az EU stratégiai menetrendjének megvalósításában, mivel egyedülállóan ismerik a helyi beruházási igényeket;

7. ezért ellenez minden közvetlen vagy közvetett központosító intézkedést a kohéziós politikában, és kész minden jogi eszközt megvizsgálni, különösen a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyv és az EUMSZ 263. cikke alapján, hogy megakadályozzon minden ilyen irányú kísérletet; támogatja, hogy a 2027 utáni keretben több jogi garanciát vezessenek be a nagyobb mértékű decentralizáció és a helyi és regionális önkormányzatoknak a döntéshozatali folyamatokba való átfogó bevonása érdekében; támogatja, hogy az Európai Bizottság nyíltan elkötelezett amellett, hogy az uniós prioritásokat a tagállamokkal és a beruházásokat a helyszínen alakító régiókkal együtt kell meghatározni és megvalósítani; az egységes nemzeti tervről az Európai Bizottságnak, az adott tagállamnak és régiónak kell tárgyalnia. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz tapasztalatai azt mutatják, hogy a központi tervezés merevebbé teszi a terv kialakítását, a regionális igényeknek nem megfelelő célokat határoz meg, és lehetetlenné teszi a források átcsoportosítását a kevéssé aktív tevékenységi területekről a sikeresebb tevékenységekre;

([1]) Intézményközi Megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről Intézményközi Megállapodás (2020. december 16.) az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről (HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.).

8. hangsúlyozza, hogy **a partnerség elvének teljes körű és megfelelő alkalmazásához** azt egyszerre három dimenzióban kell végrehajtani: horizontális szinten (az összes érintett programpartner bevonásával, beleértve a civil társadalmat és a társadalmi-gazdasági szereplőket), vertikális szinten (a kormányzás minden szintjének, különösen a helyi és regionális önkormányzatok aktív részvételét biztosító valódi többszintű kormányzás révén) és területi szinten (az ugyanazon a földrajzi területen működő valamennyi uniós program *közötti koherens koordináció és szinergiák révén, a silók elkerülése és az integrált területfejlesztés erősítése révén);*

9. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a versenyképességi koordinációs eszközre vagy az európai szemeszter folyamatára **mint az uniós prioritások és az uniós költségvetés összekapcsolására szolgáló irányítási mechanizmusokra** való támaszkodás további központosításhoz és a szubnacionális kormányzatok háttérbe szorításához vezethet, aláásva a helyi felelősségvállalást és ezáltal a végrehajtás minőségét; megismétli korábbi véleményeiben megfogalmazott felhívását, hogy dolgozzanak ki magatartási kódexet a helyi és regionális önkormányzatoknak az európai szemeszter keretében történő bevonására. Az európai szemeszternek átláthatóbbá, inkluzívabbá és demokratikusabbá kell válnia a helyi és regionális önkormányzatok bevonásával;

10. megerősíti azon álláspontját, hogy az RB korábbi véleményeiben ([2]) meghatározott **európai partnerségi paktumnak** kötelező és stratégiai eszköznek kellene lennie ahhoz, hogy ténylegesen alkalmazni lehessen a partnerség elvét és szinergiákat lehessen biztosítani az uniós politikák és az EU pénzügyi fellépései között;

11. kéri **az Európai Bizottságot, hogy kifejezetten ismerje el a helyi és regionális önkormányzatok sajátosságait**, ezek ugyanis jóval többek, mint egyszerű érdekelt felek vagy az uniós források kedvezményezettjei; azt is kéri, hogy prioritásként és európai hozzáadott értékként ismerjék el, illetve a következő többéves pénzügyi keretben erősítsék meg az európai területi együttműködést is ([3]), mivel ennek elmulasztása akadályozza a helyi és regionális önkormányzatokat abban, hogy hatékonyan hozzájáruljanak az uniós célkitűzések eléréséhez; különösen a földrajzilag és gazdaságilag hátrányos helyzetű, illetve a demográfiai hanyatlással küzdő régiók nagyon gyakran nem rendelkeznek az e célkitűzések megvalósításához szükséges erőforrásokkal és/vagy adminisztratív kapacitással;

12. úgy véli, hogy a költségvetési rendeletben kifejezetten el kell ismerni az illetékes helyi és regionális önkormányzatokat, és módszeresen be kell vonni őket valamennyi területi dimenzióval rendelkező uniós alap programozásába, végrehajtásába és nyomon követésébe, beleértve a közvetlen irányítású alapokat is ([4]);

13. úgy véli, hogy a fő kérdés **továbbra is a többéves pénzügyi keretbe ágyazott különböző többéves pénzügyi programok tervezési és végrehajtási mechanizmusai**; továbbra is úgy gondolja, hogy nem szabad mesterségesen előre meghatározni az irányítás valamennyi formája alá tartozó programok számát, hanem inkább a megfelelő politikai környezetnek és az optimális területi szintnek megfelelően kell kidolgozni a programokat, elkerülve ugyanakkor azok és a költségvetési kezdeményezések elburjánzását;

14. egyetért azzal, hogy **meg kell szilárdítani a programokat, amennyiben ez hatékonyan** csökkenti az átfedéseket és hozzájárul a tényleges egyszerűsítéshez, többek között a jelentéstételi követelmények tekintetében, a kedvezményezettek igényei és kapacitásai alapján;

15. úgy véli, hogy az uniós pénzügyi támogatás általános hatásának és koherenciájának fokozása érdekében a következő többéves pénzügyi keretnek még inkább elő kell segítenie **a többéves programok kombinálását és egymást kiegészítő jellegét, valamint a regionális, nemzeti és uniós politikák és finanszírozási források közötti szinergiákat**;

16. hangsúlyozza, hogy a többéves pénzügyi keret nem támogathat olyan projekteket vagy intézkedéseket, amelyek ellentétesek az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseivel vagy hosszú távú politikai céljaival, mint amilyen például a 2050-ig megvalósítandó klímasemlegesség, és határozott biztosítékokat szorgalmaz, hogy koherenciát lehessen biztosítani az összes finanszírozási eszköz között;

([2]) COTER-VII/030.A kohéziós politika jövője 2027 után.Előadók: Emil Boc (RO/EPP) és Vasco Alves Cordeiro (PT/PES). Elfogadás: a 2023. november 29-i plenáris ülésen (HL C, C/2024/1041, 2024.2.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1041/oj) és COTER–VII/041 sz. vélemény „Uniós költségvetés és helyi alapú politikák: javaslatok a 2027 utáni többéves pénzügyi keret új kialakítására és végrehajtási mechanizmusaira”Előadó: Marie-Antoinette Maupertuis (FR/EA). Elfogadás: a 2024. november 19-i plenáris ülésen (HL C, C/2025/279, 2025.1.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/279/oj).

([3]) Lásd a COTER-VII/040. sz. vélemény 52. pontját (HL C, C/2025/285, 2025.1.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/285/oj).

([4]) COTER-VII/041.Uniós költségvetés és helyi alapú szakpolitikák: javaslatok új tervezési és végrehajtási mechanizmusokra a 2027 utáni többéves pénzügyi keretben.Előadó: Marie-Antoinette Maupertuis (FR/EA). Elfogadás: a 2024. november 19-i plenáris ülésen (HL C, C/2025/279, 2025.1.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/279/oj).

17. **hasznos lehet, ha – függetlenül az alapok számától – egy egységes keretben harmonizálják az alapokra vonatkozó szabályokat, azzal a feltétellel, hogy ez a harmonizáció nem károsítja a jövőbeli kohéziós politika többszintű kormányzását**;

18. rámutat arra, hogy **a következő többéves pénzügyi keretben a továbbfejlesztett, eredményorientáltabb megközelítés végrehajtásához** olyan határozott, tényeken alapuló és hatásorientált politikai döntéshozatalra van szükség, amely jobb adatgyűjtésre, -elemzésre és -értékelésre támaszkodik európai, nemzeti és regionális szinten, hogy a területi sokféleség tükröződjön a beruházási célokban és az értékelési mutatókban, valamint hogy a stratégiai előrejelzést, illetve a dinamikus helyi alapú innovációs ökoszisztémák előmozdítását beépítsék a programozásba; hangsúlyozza, hogy nem szabad a helyi és regionális önkormányzatokat hibáztatni azért, ha nem sikerült elérni a nemzeti célokat – ez különösen igaz azokra a szakpolitikai területekre, ahol nem rendelkeznek az eredmények befolyásolásához szükséges kompetenciákkal, erőforrásokkal vagy döntéshozatali jogosítványokkal;

19. óva int attól a megközelítéstől, amely szerint **az uniós költségvetés pénzügyi végrehajtásának felgyorsítása** lenne a fő cél; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben jelentősen nőtt a területi szempontokat figyelmen kívül hagyó, központilag irányított többéves pénzügyi programok aránya; hangsúlyozza, hogy a programozási időszakok végére a megosztott irányítás alá tartozó alapok és a közvetlen irányítás alá tartozó alapok között nincs jelentős különbség a költségvetés végrehajtása terén, annak ellenére, hogy a megosztott irányítás alá tartozó alapok eltérő költségvetés-végrehajtási ütemtervvel rendelkeznek;

20. úgy véli, hogy a következő többéves pénzügyi keretnek értékelnie és azonosítania kell a megfelelő **eszközöket és ösztönzőket a magántőke vonzására, a köz- és magánszféra közötti partnerségek kialakítására, valamint a köz- és a magánszektor közötti együttműködés ösztönzésére annak érdekében, hogy az uniós finanszírozást a politikai célkitűzések elérése érdekében mozgósítsák**; kéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő teljes körű értékelést az eddig alkalmazott különféle támogatásötvözési mechanizmusokról, külön figyelembe véve, hogy a helyi és regionális önkormányzatok mennyire férnek hozzá ezekhez, illetve hogy ezek milyen hatással vannak az egyes helyi és regionális önkormányzatokra;

Helyi sajátosságokat figyelembe vevő horizontális elveken alapuló új többéves pénzügyi keret

21. üdvözli, hogy a jelenlegi 2021–2027-es többéves pénzügyi keret **valamennyi alapjában** (éghajlat-politika, biodiverzitás, nemek közötti egyenlőség, fenntartható fejlődési célok) **horizontális elveket** vezettek be, de úgy véli, hogy tovább lehetne javítani ezen elvek különböző földrajzi területekre gyakorolt hatásának mérésén; kéri, hogy tartsák fenn a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, valamint vezessenek be egyértelmű intézkedéseket arra, hogy fel lehessen deríteni, ha zöldrefestési gyakorlatokat alkalmaznak az uniós finanszírozási programok végrehajtása során, és meg lehessen ezeket előzni;

22. rámutat, hogy az EUSZ 3. cikke értelmében a „gazdasági, társadalmi és területi kohézió” az EU egyik alapvető célkitűzése; hangsúlyozza, hogy bár az Európai Bizottság nyilvános vitára bocsátotta a **„ne árts a kohéziónak”** elvet, azt mindeddig nem sikerült működőképessé tennie; arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a 2027 utáni többéves finanszírozási programok tervezése és végrehajtása során módszeresen alkalmazzon területi hatásvizsgálatokat, rendszeresen értékelje a vidéki térségekre gyakorolt hatásokat és általános jelleggel érvényesítse az olyan horizontális elveket, mint a nemek közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség biztosítása;

23. támogatja az Európai Bizottság azon álláspontját, miszerint egyetlen eurót sem szabad olyan tevékenységekre költeni, amelyek nem biztosítják **a jogállamiság elveit vagy az EU pénzügyi érdekeinek védelmét**; ragaszkodik a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet [(EU, Euratom) 2020/2092 rendelet ([5])] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdése rendelkezéseinek szigorú végrehajtásához, amelyek előírják a tagállami hatóságok számára, hogy folytassák az uniós finanszírozás felfüggesztése által érintett programok végrehajtását, ezáltal védve a végső kedvezményezetteket regionális és helyi szinten; ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a jogállamiság elveinek védelme és az EU pénzügyi érdekeinek védelme valójában ugyanannak az éremnek a két oldala, azaz minél fejlettebbek a tagállamok demokratikus normái, annál nagyobbak az EU pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó garanciák;

A 2027 utáni többéves pénzügyi keret rugalmassága

24. egyetért az Európai Bizottság azon átfogó értékelésével, miszerint **az uniós költségvetésnek rugalmasabbnak kell lennie ahhoz, hogy gyorsabban tudjon reagálni** az előre nem látható eseményekre és a változó politikai prioritásokra; hangsúlyozza azonban, hogy a nagyobb rugalmasságnak együtt kell járnia az átláthatósággal, az elszámoltathatósággal és a helyi és regionális önkormányzatok korai bevonásával, hogy az ilyen reakciók területileg kiegyensúlyozottak maradjanak;

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.).

25. egyetért azzal, hogy a jelenlegi beépített rugalmassági mechanizmusokat mind a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet, mind (adott esetben) az egyes többéves programok szintjén felül kell vizsgálni;

26. ezért azt javasolja, hogy az előre nem látható sokkhatásokra és a felmerülő kihívásokra való reagálás érdekében a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletbe kezdettől fogva építsenek be **egy nagyobb vészhelyzeti alapot és egy nagyobb általános rugalmassági tartalékcsomagot**; ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikának továbbra is a hosszú távú fejlesztési célkitűzéseire kell összpontosítania, és nem szabad azt válságkezelési eszközként használni;

27. hangsúlyozza, hogy az előre nem látható sokkhatásokra és az új kihívásokra adott válasz során nem lenne szabad olyan **meglévő szakpolitikákra és alapokra hagyatkozni, mint amilyen például a kohézió és a mezőgazdaság, ahogy jelenleg történik**, mivel ez aláássa e szakpolitikák és alapok Szerződésekben meghatározott célkitűzéseinek elérését, de a szabályozási stabilitást is az irányító hatóságok és a kedvezményezettek kárára;

28. egyetért azzal, hogy a geopolitikai környezetet szem előtt tartva új egyensúlyt kell találni **a többéves pénzügyi kereten belül a rugalmasság és a stabilitás között**; nyitott az innovatív megoldásokra, amennyiben megmaradnak a hosszú távú beruházásokat és célkitűzéseket támogató programok, és nem válnak ismétlődő jogszabályi változások és rendeltetésmódosítások tárgyává;

Fenntartható jövő közös kialakítása: kohézió a versenyképes és befogadó Európáért ([6])

29. kéri, hogy **a kohéziós politika maradjon az uniós növekedési modell alappillére** és az alapvető hosszú távú, decentralizált beruházási politika is maradjon meg valamennyi régió számára a 2027 utáni többéves pénzügyi keretben, reálértéken a jelenlegi többéves pénzügyi keretben szereplőnél nagyobb pénzügyi allokációval; hangsúlyozza, hogy prioritásai mindig összhangban voltak az EU általános prioritásaival; megismétli, hogy a kohéziós politika előretekintő szerepének megerősítése érdekében a kohéziós politika átfogó reformjára van szükség, alapelveinek megkérdőjelezése nélkül; hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika megvalósítása már most is egy nagyon kifinomult teljesítménykeret tárgyát képezi, és úgy véli, hogy a társadalmi innovációt és a fenntartható fejlődést célzó teljesítményalapú megközelítés tovább erősíthető annak érdekében, hogy a politika még relevánsabbá, hatékonyabbá és hatásosabbá váljon, ötvözve annak területi dimenzióját az eredményekre való nagyobb összpontosítással ([7]);

30. kiemeli, hogy más jelentős globális szereplők a közelmúltban **nagyszabású, helyi alapú politikákat fogadtak el iparágaik megerősítése érdekében**; úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak a közelmúltbeli OECD-kezdeményezésekre, például a *Helyi alapú politikák a jövőre nézve* című kezdeményezésre és az OECD Tanácsának a kormányzati szintek közötti hatékony közberuházásokról szóló ajánlására ([8]) kellene építenie, hogy valamennyi kormányzati szinten uniós iránymutatásokat dolgozzon ki a közberuházásokra vonatkozóan, hatékony decentralizációt valósítson meg, és iránymutatásokat alakítson ki a hatékony helyi alapú és időtálló finanszírozásra vonatkozóan;

31. szükségesnek tartja, hogy a többéves pénzügyi keretet és a közös politika finanszírozási eszközeit azokra a területekre összpontosítsák, amelyeken magas szintű európai hozzáadott érték teremthető; ezzel összefüggésben rámutat arra, hogy a határokon átnyúló, transznacionális és régiók közötti együttműködési programok különösen fontosak az európai hozzáadott érték megteremtése szempontjából;

32. hangsúlyozza, hogy az innovációs egyenlőtlenségek megszüntetésének elősegítése és az Európán belüli, illetve az EU és az USA közötti, valamint a Kínával és más feltörekvő régiókkal fennálló innovációs szakadék megszüntetése érdekében fokozni kell **a helyi alapú kutatási és innovációs ökoszisztémák fejlesztésére** irányuló erőfeszítéseket; kiemeli, hogy az egyes régiók igényein alapuló, differenciált megközelítés szükséges a kiválóság támogatásával és strukturális támogatással; kiemeli az uniós kutatásban a kiválóság elvén alapuló bizonyított versenyeljárás fontosságát; hangsúlyozza, hogy az EU hosszú távú költségvetésének olyan intelligens programokba kell beruháznia, amelyek célja a régióközi ipari értékláncokon és a megerősített regionális innovációs ökoszisztémákon alapuló virágzó helyi és regionális gazdaságok létrehozásának támogatása; e tekintetben rámutat arra, hogy az „intelligens szakosodási stratégiák” hatékony kiválósági tényezőt jelentenek a regionális és helyi innovációs ökoszisztémák számára, és hogy az európai K+I-támogatás stratégiai programozásának hatékonyabb kapcsolódási pontokat kell kialakítania ezekkel a stratégiákkal; rámutat arra, hogy célzott támogatásra van szükség a kulcsfontosságú alaptechnológiák – például a tiszta technológiai termékek – és az innovatív anyagok piaci bővítésének és elterjedésének biztosítása érdekében a körforgásos gazdaságban;

([6]) A kohéziós politika jövőjével foglalkozó magas szintű munkacsoport jelentése, https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/c6e97287-cee3-11ee-b9d9-01aa75ed71a1/language-en.

([7]) COTER-VII/40.*2027 utáni megújított kohéziós politika, amely senkit nem hagy hátra*, előadók: Emil Boc (RO/EPP) és Vasco Alves Cordeiro (PT/PES).Elfogadás: 2024. november 20-án.

([8]) https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0402.

33. emlékeztet arra, hogy a jövőorientált többéves pénzügyi keret részeként továbbra is erős és ambiciózus uniós eszközökre – többek között a Szociális Klímaalapra, a LIFE-ra és az előcsatlakozási támogatási programokra – van szükség ahhoz, hogy folytassuk a klímasemlegesség 2050-ig történő elérése felé vezető utat, biztosítva ugyanakkor, hogy minden polgár, vállalkozás és régió megfelelő támogatásban részesüljön az átállás során;

34. hangsúlyozza továbbá, hogy a kutatás és az innováció (K+I) kulcsszerepet játszik az európai versenyképesség fokozásában, amint azt a K+I keretprogramok négy évtizede következetesen bizonyítják. **Kéri egy önálló 10. keretprogram létrehozását, amely jelentősebb költségvetést és támogatást nyújt a regionális ökoszisztémáknak**, és prioritásként kezeli, hogy az EKT-központok folyamatos fejlesztése, a kutatók szabad mozgása, valamint a helyi és regionális önkormányzatoknak az EKT irányításába való strukturált, elsősorban az EKT-fórumon keresztül történő bevonása révén kiteljesítsék az Európai Kutatási Térséget (EKT). Támogatja az innováció és a határokon átnyúló együttműködés előmozdítását, tiszteletben tartva az intelligens szakosodás elvét és annak szinergiáit más uniós alapokkal;

35. támogatja az Európai Parlament arra irányuló felhívását ([9]), hogy jelentősen javítsák a klímasemleges és intelligens városokra vonatkozó küldetéshez hasonló uniós küldetések kialakítását és végrehajtását; kiemeli, hogy a jelenlegi megközelítés nem helyez kellő hangsúlyt az áttörést jelentő és alulról építkező K+I ötletek előmozdítására, és hogy az uniós küldetések fókuszát a kreativitás, a kísérletezés és az újító kutatás ösztönzésére kell irányítani, amely közvetlen választ ad a sürgető társadalmi kihívásokra; hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok aktív bevonása kulcsfontosságú az uniós küldetések sikeréhez, tekintettel a helyi alapú megoldások végrehajtásában és a helyi érdekelt felek bevonásában betöltött szerepükre; felhívja a figyelmet arra, hogy a gyakorlati, mérhető eredményekre kell összpontosítani, mivel e kezdeményezések az EU globális versenyképességének megerősítése mellett a rendszerszintű átalakulást is ösztönözhetik;

36. az Európai Versenyképességi Alap – mint a következő uniós költségvetés alapvető eleme – létrehozását illetően kéri, hogy a régiókat vonják be az alap kialakításába és kezelésébe, figyelembe véve, hogy a regionális önkormányzatok a projektek valódi csatornái, amelyek jelentős vezetőképességgel rendelkeznek, és hozzáadott értéket teremtenek;

37. rámutat arra, hogy az EU valamennyi területén **hármas átállás** (zöld, digitális és demográfiai) megy végbe; úgy véli, hogy a következő többéves pénzügyi keretnek az igazságos átmenet **integrált és holisztikus stratégiáján** kell alapulnia, amely igazodik az egyes területek szükségleteihez és sajátos körülményeihez, és megfelelő finanszírozással rendelkezik; hangsúlyozza, hogy ezek az átmenetek aszimmetrikus hatást gyakorolnak szubnacionális szinten, és testre szabott és további támogatást kér, különösen azokban a régiókban és városokban, amelyek az energiaigényes iparágaktól – például a gépjárműipartól – függenek, valamint amelyek jelentős átmeneti kihívásokkal küzdenek; hangsúlyozza, hogy megfelelő forrásokat kell biztosítani a helyi és regionális önkormányzatok számára a helyszíni végrehajtáshoz;

38. meggyőződése, hogy az uniós költségvetés hozzáadott értéket teremthet a tiszta átállás teljes üzleti potenciáljának és munkaerőpiaci előnyeinek kiaknázásához azáltal, hogy olyan kérdésekkel foglalkozik, **mint a készségfejlesztés (célzott átképzés és továbbképzés), az egész életen át tartó tanulás és a minőségi munkahelyek**; kiemeli, hogy számos uniós régió **demográfiai kihívásokkal** néz szembe, úgymint a munkaerő elöregedése, az agyelszívás és a népesség csökkenése, és támogatja a Letta-jelentésben foglalt, a „tartózkodási szabadságáról" szóló javaslatot, amely a közszolgáltatásokba történő beruházások növelésére irányul, hogy támogassa mindenki jóllétét; rámutat továbbá arra, hogy a határokon átnyúló, szilárd együttműködési programok nélkülözhetetlen értéket jelentenek e kérdések kezelésében a határ menti régiókban;

39. kéri, hogy az Európai Bizottság ismerje el a **közös agrárpolitika (KAP)** keretében kidolgozott nemzeti tervek hiányosságait, amelyek a regionális fókusz, a területi különbségekhez való alkalmazkodóképesség, valamint az előre nem látható válságokra és eseményekre való reagáláshoz szükséges rugalmasság csökkenéséhez vezettek; határozottan érvel egy 2027 utáni, decentralizált, a mezőgazdasági termelőkre összpontosító és fenntartható KAP mellett, amely az élelmezésbiztonságra és a vidékfejlesztésre vonatkozó regionális stratégiákon alapul és hatékony zöld és szociális feltételrendszerrel rendelkezik, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy valamennyi termelő méltányos díjazásban részesüljön a munkájából a munkájáért; kéri, hogy az általános következetesség fenntartása érdekében tartsák fenn a kapcsolatot a KAP első és második pillére között;

40. megerősíti, hogy **a menekültüggyel, a migrációval, az integrációval és a belső biztonsággal** kapcsolatos fellépésekben is tiszteletben kell tartani a többszintű kormányzás és a partnerség elveit; úgy véli, hogy növelni kell az EU külső határainak és határrégióinak biztonságosabbá tételére szolgáló forrásokat, és kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kapjanak nagyobb szerepet **a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapban (MMIA)**, amelyet úgy kell kialakítani, hogy kezelje a migrációval kapcsolatos kihívásokat, és a helyi igényekhez igazított hatékony

([9]) Az Európai Parlament 2025. március 11-i állásfoglalása a Horizont Európa végrehajtásának értékeléséről a program időközi értékelése és a 10. kutatási keretprogramra irányuló ajánlásai tekintetében (2024/2109(INI)).

erőfeszítésekkel, beleértve szükség esetén a válságreagálást is, támogassa a harmadik országok állampolgárainak integrációját; kéri, hogy konzultáljanak a helyi és regionális önkormányzatokkal a tematikus eszköz prioritásainak és intézkedéseinek meghatározásakor, különös tekintettel az Európai Bizottság által irányítottakra, előirányozva a helyi és regionális önkormányzatok támogatását a harmadik országbeli állampolgárok integrációjában;

41. hangsúlyozza, hogy a **tagjelölt és potenciális tagjelölt országok helyi és regionális önkormányzatainak** nyújtott uniós pénzügyi támogatás rendkívüli fontos szerepet játszik ezen országok adminisztratív kapacitásainak fejlesztéséhez; külön kiemeli még, hogy milyen fontosak a decentralizált együttműködést támogató eszközök az EU külső fellépéseiben;

42. kéri, hogy a kohéziós politika a többéves pénzügyi keret szerves részeként szilárdan támaszkodjon egy helyi alapú, többszintű kormányzási megközelítésre, amely a megosztott irányítás és a partnerség elveire épül. Bár támogatjuk az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy nemzeti és regionális partnerségi tervek révén megerősítse a regionális részvételt, le kell vonnunk a tanulságokat más közelmúltbeli eszközök – például a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék – hiányosságaiból, amelyekből a regionális önkormányzatokat nagyrészt kizárták. A regionális részvétel biztosítása elengedhetetlen a felelősségvállalás, az eredményesség és a területi hatás javításához;

Szövetségépítés hasonlóan gondolkodó intézményekkel, valamint átlátható döntéshozatali folyamat szorgalmazása

43. nyomatékosan kéri az Európai Tanácsot és a különböző tanácsi formációkat, hogy a következő többéves pénzügyi keretről szóló tárgyalások előtt kezdeményezzenek strukturált és átlátható párbeszédet a helyi és regionális önkormányzatokkal, és teljes mértékben használják fel a Régiók Bizottságát mint a szubnacionális hatóságok intézményi képviselőjét és a többszintű kormányzás előmozdítóját;

44. hangsúlyozza, hogy a határokon átnyúló, transznacionális és régiók közötti együttműködés az európai integráció egyik sarokköve, és ezért legalább a jelenlegivel azonos figyelmet kell kapnia, és kellő rugalmasságot kell biztosítani a végrehajtása során;

45. vállalja, hogy szorosan együttműködik az Európai Parlamenttel annak érdekében, hogy a tárgyalások átláthatóbbak és inkluzívabbak legyenek, ahogy arra maga az Európai Parlament is törekszik már régóta;

46. utal a kohéziós szövetség „2027 utáni megújított kohéziós politika, amely senkit nem hagy hátra” című, 2024. márciusi közös felhívására, és arra kéri a nyilvánosságot, a szakszervezeteket, a vállalkozásokat, valamint a nem kormányzati és civil társadalmi szervezeteket, hogy írják alá a felhívást, hogy közösen biztosítsanak egy olyan, 2027 utáni többéves pénzügyi keretet, amely senkit nem hagy hátra ([10]);

47. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, az EU Tanácsa lengyel és dán elnökségének, valamint az Európai Tanács elnökének.

Brüsszel, 2025. május 15.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke
TÜTTŐ Kata

([10]) https://dyn.cor.europa.eu/cohesionalliancejointcall/.